



Προς: Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης

και Τροφίμων, κ. Βορίδη

Κοιν.: Υφυπουργό Αγροτικής

Ανάπτυξης και Τροφίμων, κα. Αραμπατζή

Κοιν.: Προϊσταμένη Γενικής Διεύθυνσης, κα. Μαρίνα Πέτρου

Θέμα “Παράνομη αλιεία, παράνομο εμπόριο και λανθασμένη σήμανση ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα”

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,

Εκ μέρους της Περιβαλλοντικής Οργάνωσης iSea και του Πανεπιστημίου Πατρών σας αποστέλλουμε τη συγκεκριμένη επιστολή με αφορμή τη πρόσφατη έρευνά μας [Assessing multiple sources of data to detect illegal fishing, trade and mislabeling of elasmobranchs in Greek markets.](#)

Στόχος της έρευνας αποτελεί η σκιαγράφηση της αλιείας και του εμπορίου καρχαριών και σαλαχιών. Καθώς εντοπίζεται σημαντικό έλλειμα επιστημονικής γνώσης σχετικά με το ζήτημα αξιοποιήθηκαν πολλαπλές πηγές δεδομένων, όπως τα επίσημα στοιχεία εκφορτώσεων, εισαγωγών και εξαγωγών, η σχετική νομοθεσία, αναλύσεις δειγμάτων που συλλέχθηκαν από ιχθυόσκαλες και ιχθυοπωλεία, αλλά και δεδομένα που προέκυψαν από τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης.

Από τα αποτελέσματα προέκυψαν τα παρακάτω συμπεράσματα:

1. το παράνομο εμπόριο ελασμοβράγχιων είναι μια πραγματικότητα στην Ελλάδα με πολλαπλά περιστατικά αλίευσης προστατευόμενων ειδών να εμφανίζονται στα Μέσα Κοινωνική Δικτύωσης, τα οποία αποτελούν μόνο ένα μικρό τμήμα του συνόλου των αντίστοιχων περιστατικών.
2. η λανθασμένη σήμανση προϊόντων ελασμοβράγχιων ανέρχεται στο 60% με ποιο κοινό παράδειγμα την πώληση του Κρισίμως Κινδυνεύοντος [Γλαύκου ή Μπλε Καρχαρία \(Prionace glauca\)](#) ως Γαλέου (*Mustelus spp.*), αλλά και την πώληση προστατευόμενων ειδών, όπως ο [Εξαμβράγχιος Καρχαρίας](#) ως γαλέος.
3. η ισχύουσα νομοθεσία εμφανίζει πολλά κενά με χαρακτηριστικό το γεγονός ότι τα ελασμοβράγχια (καρχαρίες και σαλάχια) εκφορτώνονται σε 3 κατηγορίες (Βάτοι, Γαλέοι, Σκυλοψαράκια), ενώ μπορούν να πωληθούν σε 17 διαφορετικές κατηγορίες μεταξύ των οποίων και κατηγορίες προστατευόμενων ειδών, όπως ο [Ρυγχοκαρχαρίας \(Isurus oxirinchus\)](#), οι οποίες εξ αρχής δεν θα έπρεπε να βρίσκονται στη λίστα. Τα κενά αυτά συντηρούν την παράνομη αλιεία και το εμπόριο ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα.
4. Τέλος, η Ελλάδα αποτελεί την 3η μεγαλύτερη αγορά για ελασμοβράγχια στη Νότια Ευρώπη μαζί με την Ιταλία με 0,1 κιλά κατανάλωσης ανά κάτοικο το έτος.



www.isea.com.gr

Η αξιοποίηση πολλαπλών πηγών πληροφόρησης ανέδειξε την έλλειψη ορθής διαχείρισης της αλιευτικής δραστηριότητας στην Ελλάδα ως αποτέλεσμα τόσο του ελλιπούς νομοθετικού πλαισίου, αλλά και τη μη εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας από τους εμπλεκόμενους. Με βάση τα αποτελέσματα προτείνουμε συγκεκριμένες ενέργειες από τους αρμόδιους κρατικούς φορείς που θα βοηθήσουν στην εξάλειψη τέτοιων φαινομένων και στην αποτελεσματικότερη προστασία των ελασμοβράγχιων στην Ελλάδα:

1. την εναρμόνιση των κατηγοριών εκφόρτωσης με τις κατηγορίες πώλησης και την αφαίρεση όλων των προστατευόμενων ειδών από τις λίστες
2. την εκπαίδευση επαγγελματιών αλιέων τόσο στην ισχύουσα νομοθεσία, όσο και στην αναγνώριση και απελευθέρωση ελασμοβράγχιων
3. την εκπαίδευση των αρμόδιων αρχών σχετικά με την ισχύουσα νομοθεσία και την αναγνώριση των προστατευόμενων ειδών ελασμοβράγχιων, καθώς και την αύξηση των ελέγχων που θα μειώσει σημαντικά το κέρδος από την παράνομη αλίευσή τους
4. τη θέσπιση προγράμματος ιχνηλασιμότητας για τα αλιευτικά προϊόντα που θα καταπολεμήσει τα φαινόμενα λανθασμένης σήμανσης

Στις ελληνικές θάλασσες φιλοξενούνται 67 είδη καρχαριών και σαλαχιών, πολλά από τα οποία απειλούνται, ενώ 25 είδη προστατεύονται από την Εθνική Νομοθεσία, Διεθνείς Συμβάσεις και Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς. Παρά τη μεγάλη αφθονία ειδών που εντοπίζεται στις ελληνικές θάλασσες, οι γνώσεις μας σχετικά με τη βιολογία και την οικολογία τους είναι ιδιαίτερα ελλιπείς και απαιτείται ο συνδυασμών πολλαπλών πηγών για την απόκτησή τους.

Οι καρχαρίες και τα σαλάχια έχουν παρουσία στις θάλασσες του πλανήτη μας εδώ και σχεδόν μισό δισεκατομμύριο χρόνια. Η σημασία τους για τα θαλάσσια οικοσυστήματα είναι σημαντική, καθώς στην πλειονότητά τους αποτελούν κορυφαίους θηρευτές και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στα θαλάσσια τροφικά πλέγματα. Με βάση την [πρόσφατη έκθεση του IUCN](#) τουλάχιστον το 50% του πληθυσμού των βάτων και το 54% των καρχαριών βρίσκεται σε κίνδυνο. Κύρια αιτία είναι η υπεραλίευση που σε συνδυασμό με τα χαρακτηριστικά ζωής αυτών των ειδών (χαμηλοί ρυθμοί αναπαραγωγής κυρίως λόγω αργής ανάπτυξης, γεννητικής ωρίμανσης και χαμηλής γονιμότητας) έχει φέρει τους πληθυσμούς τους σε αυτή την ιδιαίτερα θλιβερή κατάσταση.

Σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων για τον χρόνο σας και παραμένουμε στη διάθεση σας για διευκρινήσεις, ενώ θεωρούμε σημαντικό να οριστεί μια συνάντηση για την καλύτερη επικοινωνία των αποτελεσμάτων, αλλά και για περαιτέρω συζήτηση επί των προτάσεων μας.

Εκ μέρους της iSea

Ιωάννης Γιώβος

Εκ μέρους του Πανεπιστημίου Πατρών

Δημήτριος Κ. Μουτόπουλος